

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สาวกตัวน้อย

ครูผู้สอน ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

ครูภากร อุปการแก้ว



สาวกตัวน้อย





จุดประสงค์

๑. นักเรียนบอกชื่อ

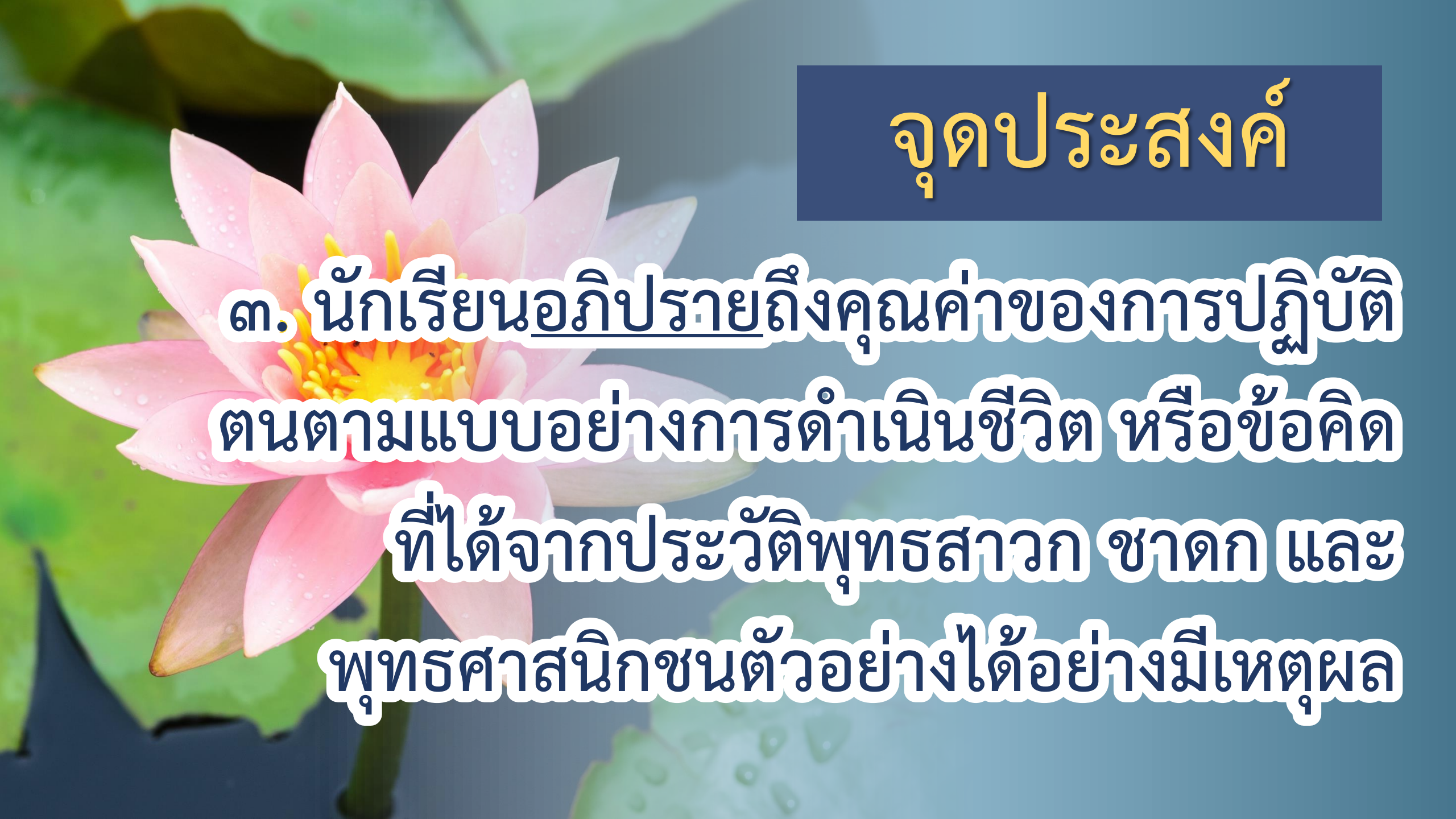
พุทธสาวก ชาดก และ

พุทธศาสนิกชนตัวอย่างได้



จุดประสงค์

๒. นักเรียนปฏิบัติตนตามแบบอย่าง
การดำเนินชีวิต หรือข้อคิดที่ได้จาก
ประวัติพุทธสาวก ชาดก และ
พุทธศาสนิกชนตัวอย่างได้



จุดประสงค์

๓. นักเรียนอธิบายถึงคุณค่าของการปฏิบัติ
ตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิต หรือข้อคิด
ที่ได้จากประวัติพุทธสาวก ชาดก และ
พุทธศาสนิกชนตัวอย่างได้อย่างมีเหตุผล



สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส
เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระ
พระพุทธเลิศหล้านภาลัย



ใช่



ไม่ใช่



พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ คือพระนามเดิมของ
สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส



ใช่



ไม่ใช่



จินตามณี คือวรรณกรรมที่นิพนธ์โดย
สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส



ใช่



ไม่ใช่



ลิลิตตะเลงพ่ายคือวรรณกรรมที่นิพนธ์โดย
สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส



ใช่



ไม่ใช่



ใส่ใจในการศึกษา หมั่นขยันหาความรู้ และส่งเสริม
พระพุทธศาสนา คือคุณธรรมแบบอย่างของ
สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส



ใช่



ไม่ใช่

กิจกรรม

ให้นักเรียนเลือกผ่านป้ายและทายว่า
บุคคลดังกล่าวคือใคร หรือเกี่ยวข้องกับ
กับชาตกรเรื่องใด



ௐ

௞

௟

௠

௡

௢



พ่อขุนรามคำแหงมหาราช

ด้านการเมืองการปกครอง

ทรงขจัดอิทธิพลของเขมรออกไปจากกรุง
สุโขทัย ปกครองของกษัตริย์สุโขทัยได้ใช้
ระบบปีติราชาธิปไตยหรือ พ่อปกครองลูก

ด้านเศรษฐกิจ

โปรดให้สร้างงานบักน้ำที่เรียกว่า “สรีดภงส์” เพื่อ
นำน้ำไปใช้ในตัวเมืองสุโขทัย ทำให้มีน้ำสำหรับใช้ใน
การเพาะปลูกและอุปโภคบริโภคในยาม ที่บ้านเมือง
ขาดแคลนน้ำ ทรงส่งเสริมการค้าขายอย่างเสรีภายใน
ราชอาณาจักรด้วยการไม่เก็บภาษีผ่านด่าน

พ่อขุนรามคำแหง มหาราช

ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ทรงคิดประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นใช้แทนตัวอักษรขอมที่เคยใช้
กันมาแต่เดิม เมื่อ พ.ศ. ๑๘๒๖ เรียกว่า “ลายสือไทย”

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

พระพุทธศาสนามีความเจริญรุ่งเรืองมาก พระองค์เป็นผู้นำที่
เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา โดยนำพุทธศาสนา ลัทธิลังกาวงศ์
จากเมืองนครศรีธรรมราช มาประดิษฐานในกรุงสุโขทัย

ௐ

௠

௡

௢

௣

௤



สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระพรหมราชูปถัมภ์ฯ

ประวัติวัยเยาว์

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส
เป็นพระราชโอรสองค์ที่ ๒๘ ในพระบาทสมเด็จพระ
พุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ประสูติแต่เจ้าจอมมารดาจ้อย
(ต่อมาได้เลื่อนยศเป็นท้าวทรงกันดาล) เมื่อวันที่ ๑๑
ธันวาคม พ.ศ. ๒๓๓๓ มีพระนามว่า พระเจ้าลูกยา
เธอ พระองค์เจ้าวาสุกรี ฯลฯ

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส

ตำแหน่งที่ทรงได้รับ

- ดำรงตำแหน่งสกลมหาสังฆปริณายก ณ วันศุกร์ ขึ้น ๔ ค่ำ
เดือน ๙ ปีกุน จุลศักราช ๑๒๑๓ (พ.ศ. ๒๓๙๔)
- พ.ศ. ๒๕๓๒ องค์การยูเนสโก ประกาศยกย่องสมเด็จพระ
มหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรสเป็นบุคคลผู้มีผลงาน
ดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมระดับโลก

ผลงาน

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส
มีพระอัจฉริยภาพหลายด้าน ในทางอักษรศาสตร์
มีผลงานเขียนที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา
และงานเขียนที่เป็นผลงานอันทรงคุณค่าต่อสังคมไทย
จำนวนมาก ฯลฯ

คุณธรรมที่ควรยึดถือเป็นแบบอย่าง

เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นนักปราชญ์ผู้มี
ความรู้และสร้างผลงานอันทรงคุณค่าให้กับ
สังคมไทยจำนวนมาก ฯลฯ

ௐ

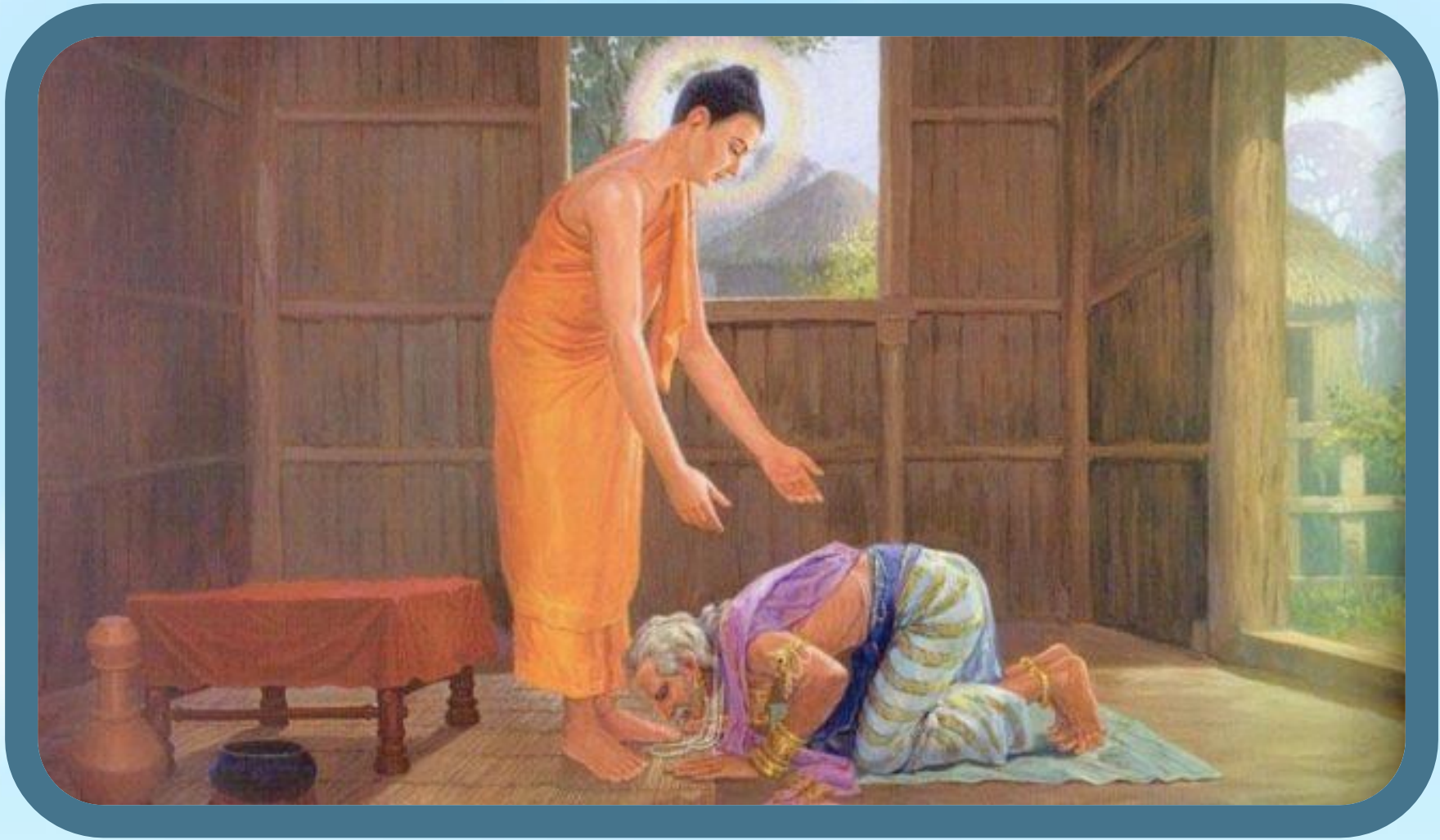
௠

௡

௢

௣

௤



พระราธะ

ชาติกำเนิด

ราธะ เกิดในตระกูลพราหมณ์ อยู่ที่กรุงราชคฤห์
เป็นเศรษฐีที่มีอันจะกิน มีทรัพย์สินเงินทองมาก

สาเหตุอุปสมบท

ถูกลูก ๆ ได้ทอดทิ้งในยามชรา ทำให้กลายเป็น
คนยากจน จนต้องไปขออาศัยอยู่กับพระภิกษุที่
เวฬุวันมหาวิหาร และเกิดศรัทธาในพระพุทธศาสนา

พระราธะ

ลักษณะการอุปสมบท

วิธีบัญญัติจตุกกรรมอุปสัมปทา คือ
การใช้มติของสงฆ์ในการรับเข้าอุปสมบท

คุณลักษณะที่ควรยึดถือเป็นแบบอย่าง

ได้รับการยกย่องให้เป็นผู้ว่าง่าย สอนง่าย

ௐ

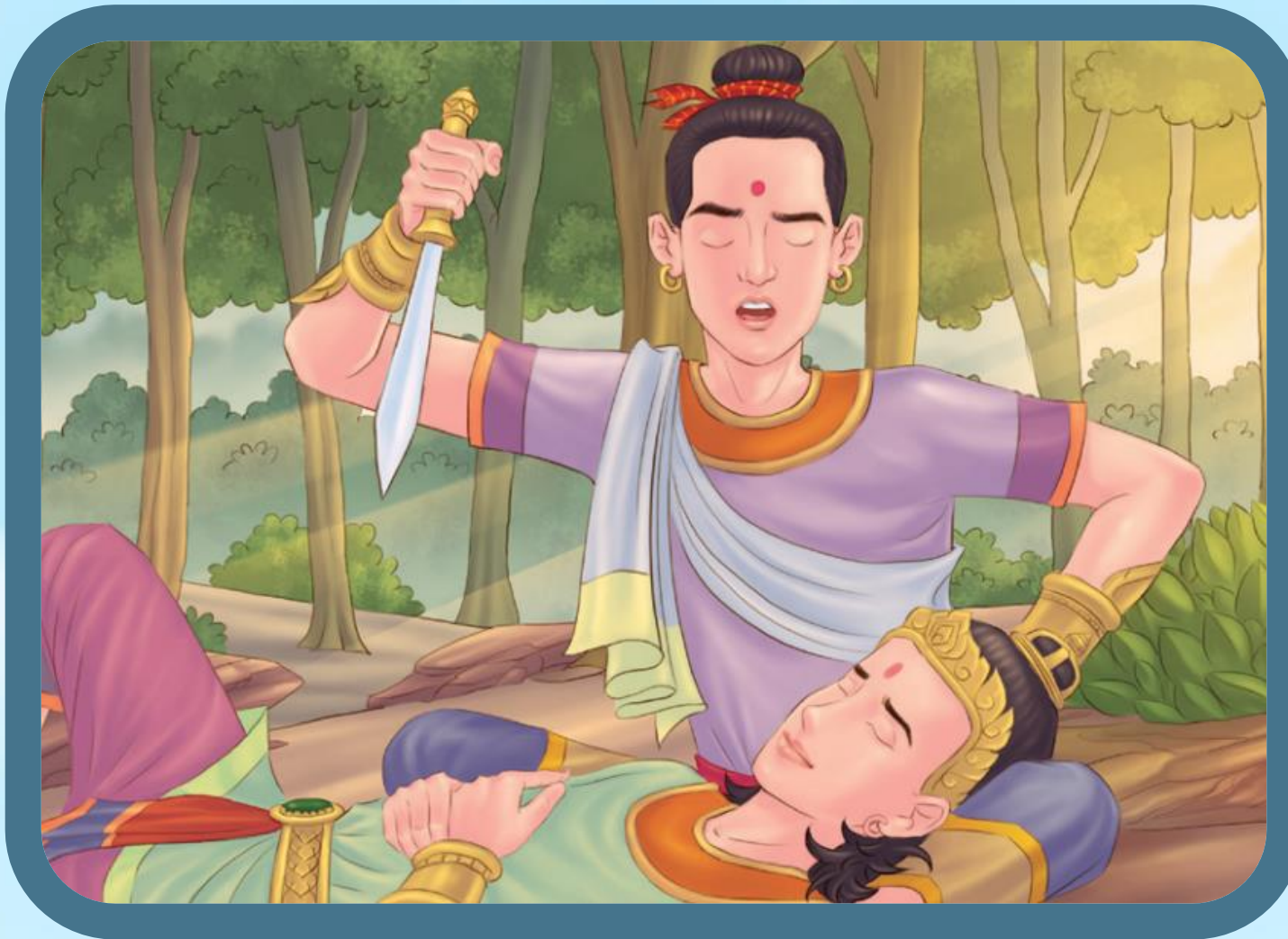
௠

௡

௢

௣

௤



ทีฆาวุกุมาร

ௐ

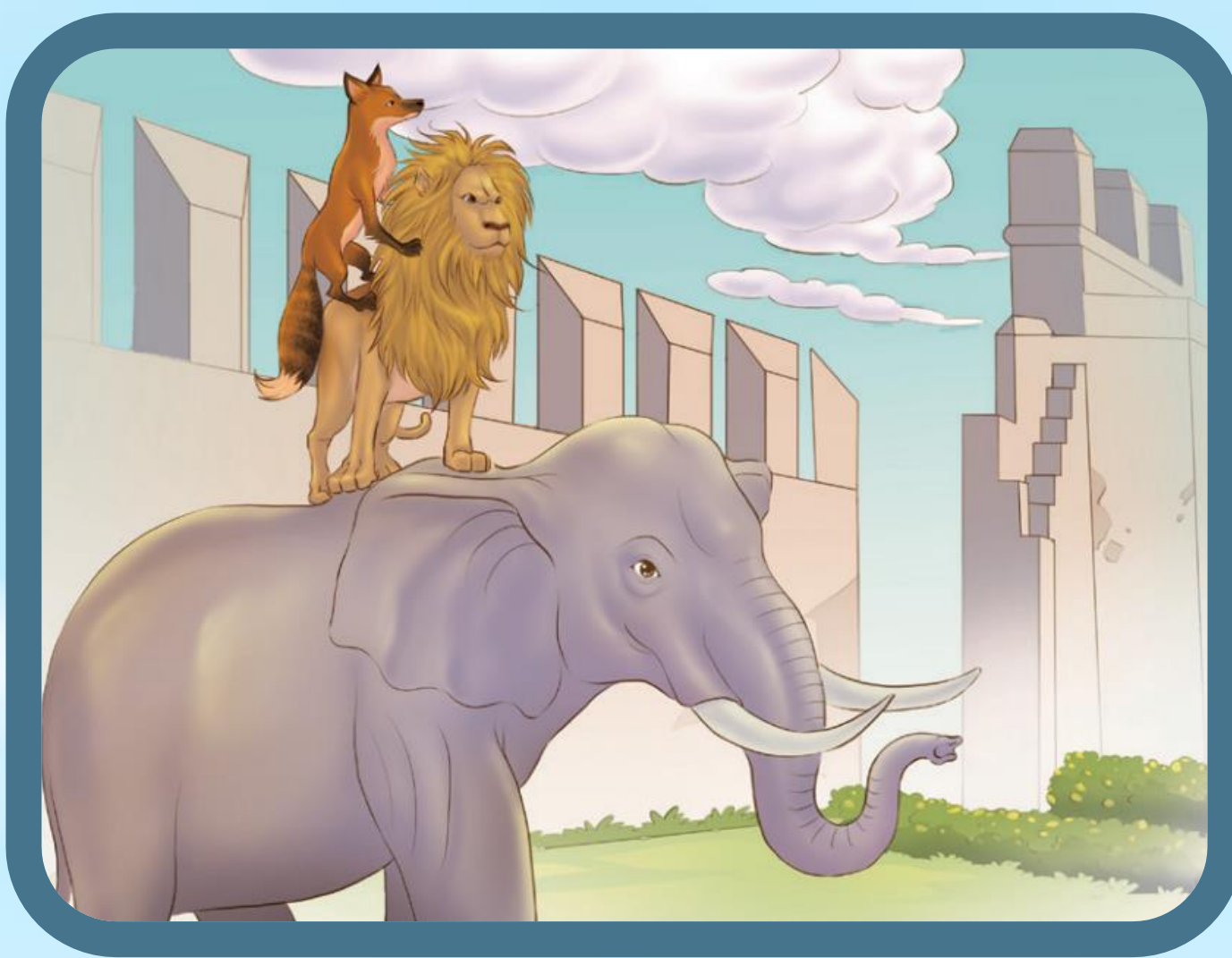
௠

௡

௢

௣

௤



สัพพทาฐิชาดก

กิจกรรม

ให้นักเรียนนำคุณธรรมแบบอย่าง
ใส่ให้ตรงกับคุณสมบัติของพุทธสาวก
หรือชาดกให้ถูกต้อง



- เป็นผู้ว่านอนสอนง่าย
- เป็นนักปกครองที่ดีสร้างผลงานอันมีคุณค่าก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน
- เป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียร
- เป็นผู้ที่รู้จักใช้สติ รอบคอบ และให้อภัย
- เป็นผู้มีสติปัญญา และใช้สติปัญญาในทางที่ถูกต้อง เป็นประโยชน์กับผู้อื่น



พุทธสาวก	คุณธรรม แบบอย่าง
พระราธะ	เป็นผู้ว่านอนสอนง่าย
ทิวากุมาร	เป็นผู้ที่รู้จักใช้สติ รอบคอบ และให้อภัย
บุโรหิตของพระเจ้าพรหมทัต	เป็นผู้มีสติปัญญา และใช้สติปัญญาในทางที่ถูกต้อง เป็นประโยชน์กับผู้อื่น
พ่อขุนรามคำแหงมหาราช	เป็นนักปกครองที่ดีสร้างผลงานอันมีคุณค่า ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน
สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส	เป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้

คำถามชวนคิด



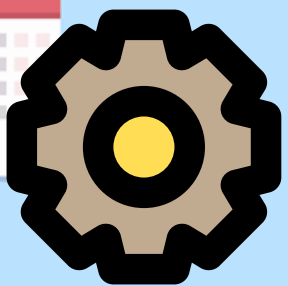
เพราะเหตุใดเราจึงจำเป็นต้องศึกษา เรื่องพุทธสาวก ชาดก และพุทธศาสนิกชนตัวอย่าง



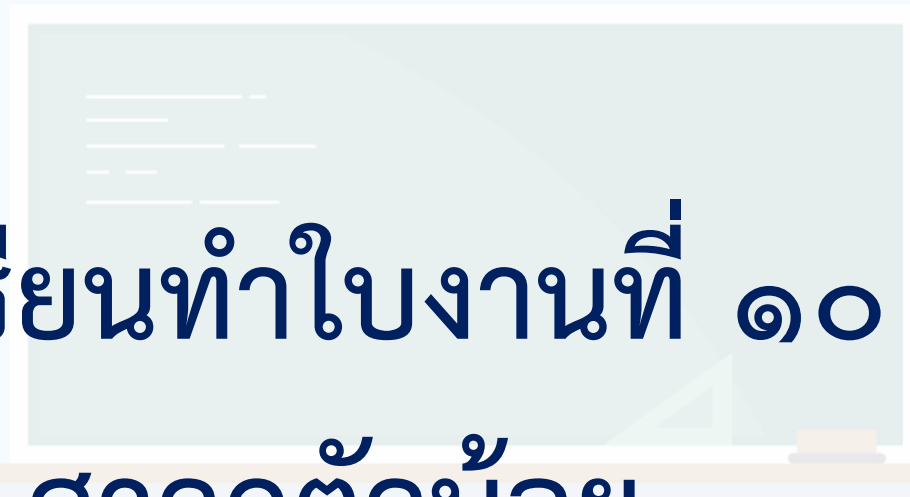


การศึกษาเรื่อง พุทธสาวก ชาดก และ
พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง ทำให้ทราบถึงแนวทางการ
ปฏิบัติตน ตลอดจนข้อคิด ที่สามารถนำมาใช้ปรับปรุง
แก้ไข พัฒนาตนเอง และประยุกต์ใช้ในการดำเนิน
ชีวิตประจำวัน





ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๐
เรื่อง สาวกตัวน้อย





คำชี้แจงในการทำ กิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนสำรวจตนเอง
และตอบคำถามตาม
ประเด็นที่กำหนดให้
ดังต่อไปนี้



คำชี้แจงบทบาท ครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๐
เรื่อง สาวกตัวน้อย
๒. ครูให้นักเรียนลงมือทำใบงานได้
๓. ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียนตาม
ความเหมาะสม



ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง สาวกตัวน้อย

คุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
คืออะไรบ้าง?

คุณลักษณะที่ไม่ดีของนักเรียน
คืออะไรบ้าง?



ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง สาวกตัวน้อย

นักเรียนสามารถนำคุณธรรมแบบอย่าง หรือข้อคิด ที่ได้จากการศึกษาเรื่อง พุทธสาวก
ชาดก และพุทธศาสนิกชนตัวอย่างไปใช้พัฒนาตนเองได้อย่างไรบ้าง



สรุป

พุทธสาวก	คุณธรรม แบบอย่าง
พระราชา	เป็นผู้ว่านอนสอนง่าย
ท้าวสุทนต์	เป็นผู้ที่รู้จักใช้สติ รอบคอบ และให้อภัย
บุโรหิตของพระเจ้าพรหมทัต	เป็นผู้มีสติปัญญา และใช้สติปัญญาในทางที่ถูกต้อง เป็นประโยชน์กับผู้อื่น
พ่อขุนรามคำแหงมหาราช	เป็นนักปกครองที่ดีสร้างผลงานอันมีคุณค่า ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน
สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส	เป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้

บทเรียนครั้งต่อไป



พระพุทธศาสนา กับการพัฒนาชาติไทย

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

